

การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ

นโยบายปฏิรูประบบราชการ ภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงระบบสุขภาพและเทคโนโลยี ทำให้พยาบาลเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด การลาออกของพยาบาลสูงขึ้น ทำให้เกิดการขาดแคลนพยาบาลในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และศักยภาพในการผลิตบุคลากรพยาบาลในระดับต่างๆของสถาบันการศึกษาพยาบาล และศึกษาความพร้อมด้านจำนวน คุณวุฒิและความต้องการพัฒนามูลากรของสถาบันการศึกษาพยาบาลประเภทจำกัดรับนักศึกษาจำนวน 60 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ ที่พัฒนาโดยผู้วิจัย และผ่านการตรวจสอบความเป็นปรนัยแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและอัตราส่วน

ผลการวิจัย

1. สถานการณ์และศักยภาพในการผลิตบุคลากรพยาบาล ปีการศึกษา 2549 สถาบันการศึกษาพยาบาล จำนวน 60 แห่ง มีนักศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 100 คน ระดับปริญญาตรีจำนวน 26,095 คนระดับปริญญาโท จำนวน 3,246 คน และระดับปริญญาเอกจำนวน 284 คน ระหว่างปีการศึกษา 2549-2552 คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 31,171 คน (เฉลี่ยปีละ 7,793-คน)โดยแยกเป็นระดับประกาศนียบัตรระดับต้นเฉลี่ยปีละ 50 คน ระดับปริญญาตรีเฉลี่ยปีละ 6,264,คน ระดับปริญญาโทเฉลี่ยปีละ 1,104 คน และระดับปริญญาเอกเฉลี่ยปีละ 46 คน และระหว่างปีการศึกษา 2550-2554 สถาบันการศึกษามีแผนการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรระดับต้นเฉลี่ยปีละ 50 คน ระดับปริญญาตรีเฉลี่ยปีละ 7,519 คน ระดับปริญญาโทเฉลี่ยปีละ 1,487 คน และระดับปริญญาเอก เฉลี่ยปีละ 74 คน สำหรับการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรระดับต้นจะหยุดรับ พ.ศ. 2553—

2. ความพร้อมและความต้องการพัฒนาของบุคลากรในสถาบันการศึกษา ปีการศึกษา 2549 มีอาจารย์พยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล 3,376 คน โดยเป็นอาจารย์วุฒิพยาบาล 3,100 คนและเมื่อเทียบอัตราส่วนอาจารย์พยาบาลต่อนักศึกษาโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.0 : 9.6 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและสภาการพยาบาล คิดเป็นอัตราส่วนวุฒิปริญญาเอก:ปริญญาโท:ปริญญาตรี เท่ากับ 1.60 : 7.40 : 1.00 โดยมีจำนวนอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอกจำนวน 226 คน ระดับปริญญาโท 103 คน และระดับปริญญาโท-เอก 33 คน/ซึ่งในปีการศึกษา 2549-2553 คาดว่าจะมีอาจารย์สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก 321 คน ระดับปริญญาโท 176 คน ระดับปริญญาโท-เอก 54 คน ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์ระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เป็น 4.0 : 6.0สำหรับระดับ ป.เอก : ป.โท ทำให้คาดว่าอัตราส่วนวุฒิปริญญาเอก:ปริญญาโท:ปริญญาตรี จะเท่ากับ 2.76 : 6.90 : 0.34

ผลของการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนกำลังคนทั้งฝ่ายการศึกษาและฝ่ายบริการโดยเพิ่มศักยภาพในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการพยาบาล ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศต่อไป

Government reform policy, economic status, and changes in the health system and technology induce early retirement and a high turnover of nurses which then creates a nursing shortage in Thailand. This exploratory study aimed to examine the situation and status of producing nursing personnel at all levels of the 60 educational institutes around the country. Furthermore, it aimed to study the readiness of the educational institutes regarding the number and qualifications and staff development needs of the educational institutes. The instrument used was the survey developed by the researcher. Objectivity was measured and data were analyzed using percentage and ratio.

The results of the study that

1. Situations and potentials for producing nursing workforce: In 2006, all 60 nursing educational institutions had produced 100 nursing students which had lower than bachelor degree level., 26,095 bachelor prepared, 3,246 master prepared and 284 doctoral prepared nurses. During 2006-2009 it is expected that students will graduate about 31,171(average 7,793 each year) classified by 50 students each year in a certificate programs, 6,264 in the bachelor programs, 1,104 in the master programs and 46 in the doctoral programs. During 2007 to 2010, it is expected that the nursing educational institutions in Thailand will be able to admit 50 students each year in the associate degree programs, 7,519 in the bachelor programs, 1,487 in the master programs and 74 in the doctoral programs.

2. Readiness and demands of staff development in nursing educational institutions: In 2006, there were 3,376 faculty members who was nurse instructors 3,100 and the ratio of instructor to student was 1 : 9.6, which was lower than the criteria established by the commission on Higher Education and Thai nursing council and ratio of qualifications among them was; BSN : MSN : PhD = 1.60 : 7.40 : 1.00. In 2007--2010 instructor will continuous education 226 in doctoral programs, 103 in master programs, and 33 in master-doctoral programs. During the timeframe 2006-2011, it has been expected that there will be graduate 321 doctoral prepared, 176 master prepared and 54 master-doctoral prepared which was lower than the criteria establish by Ministry of Educational which is 4.0 : 6.0 for the doctoral to master level. This will make the ratio; PhD : MSN : BSN = 2.76 : 6.90 : 0.34 .

The results of this study can be used in formulating policy and nursing workforce planning in both the education and service settings which increase potential production and develop nursing workforce to relevance with the demand of the country in the future.